

І.В. Нестеренко, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)
І.В. Янчева (*ХДУХТ, Харків*)

ТЕНДЕНЦІ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ОБЛІКУ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Глобалізація сфери туризму шляхом збільшення міжнародних туристичних потоків, інформації і технологій, призвела до посилення взаємозв'язків і взаємодії підприємств туристичного бізнесу у світовому масштабі. Перехід туристичної галузі в он – лайн простір, вимагає застосування ефективних он-лайн інструментів, з метою розвитку індустрії туризму в Україні та підвищення її конкурентоспроможності на світовому ринку туристичних послуг. Слід зазначити, що онлайн-інструменти мають ряд бізнес переваг: простий контроль інформації; представлення найбільш актуальних і точних даних на цифрових точках взаємодії з центральною аудиторією; збільшення продажів турпродукту за рахунок розширення можливостей відділів продажів і клієнтської підтримки; значне зниження витрат на ручну обробку даних; економія часу і ресурсів. Онлайн-інструменти дозволяють розгортати інформаційні системи обліку на базі сторонніх додатків, конструктивної комплексної функціональності, комбінуючи різномірні компоненти за допомогою веб-протоколів або встановлюючи бухгалтерські програми, що представлені рішенням для інтеграції облікових даних.

Розвиток інформаційних технологій дозволяє туристичному підприємству: представити докладну інформацію про його послуги, за допомогою наочних матеріалів; підвищити широту охоплення аудиторії; здійснювати цілодобовий доступ; оперативне поновлення інформації, що особливо важливо з огляду на динамічність змін у вимогах попиту та економічних можливостях туристичних пропозицій; організувати інтерактивний режим; вести повну статистику звернень.

Проведений комплексний аналіз спеціалізованих інформаційних систем та технологій, що використовуються в обліку туристичних підприємств, дав змогу охарактеризувати сучасний етап розвитку облікових інформаційних систем. Так, автоматизація обліку туристичної діяльності характеризується так званою «клаптевістю», тобто впровадженням різномірних програмних продуктів. Туристичні оператори України надають перевагу таким спеціалізованим програмним продуктам, як «Парус-Турагенція», САМО-Тур, Мастер-Тур, «Atey Finist Travel», «Intellect Style», однак вони не є універсальними та лише частково модифіковані під специфіку їх

роботи. В результаті такої автоматизації аналітичні працівники отримують розрізнені прикладні системи з різними варіантами інформаційного обміну між собою. Автоматизацію облікових процесів на туристичному підприємстві доцільно організувати шляхом інтеграції зазначених вище програмних продуктів в єдиній обліковій інформаційній системі або через використання розрізнених прикладних систем. Водночас найбільша ефективність організації обліку туристичної діяльності забезпечується при інтеграції різномірних прикладних систем, пристроїв, технологій реєстрації та обробки облікової інформації. Результатом оптимізації інформаційних технологій в туризмі є: локальна автоматизація роботи туристичного підприємства; впровадження прикладних програм автоматизації формування, просування і реалізації туристичного продукту; використання систем управління базами даних; використання локальних комп'ютерних мереж; впровадження телекомунікаційних систем резервування місць в готелях і бронювання квитків на жд-, авіасполучення; впровадження мультимедійних маркетингових систем; використання глобальної мережі Інтернет та хмарних технологій.

Таким чином, для розвитку індустрії туризму в Україні та підвищення її конкурентоспроможності на світовому ринку туристичних послуг, на нашу думку, необхідно: в державній економічній політиці враховувати викликані глобалізацією нові тенденції в розвитку міжнародного туризму; сприяти розвитку туристичної галузі, створюючи стратегічні об'єкти, удосконалити аналітичні підходи щодо відображення результатів туристичної діяльності із застосуванням новітніх інформаційних систем та технологій. При цьому, основними тенденціями розвитку інформаційних систем і технологій в обліку туристичної діяльності є: ведення податкового обліку на серверах ДФС; збільшення швидкості обробки первинних документів за рахунок переведення документообігу з паперового в електронний; інтеграція різномірних систем, технологій реєстрації та обробки облікової інформації; використання в обліковому процесі хмарних обчислень; електронне адміністрування податків; активне використання в обліковому процесі технологій безконтактної ідентифікації; перехід деяких ділянок обліку від автоматизації до автоматичності; перехід від роботи з окремим первинним документом до групової обробки документів.